Ευρωπαϊκές Προοπτικές | Οι Πολίτες Διαμορφώνουν το Μέλλον, Κωδικός σχεδίου: 101192484

Κείμενο τοποθέτησης

Η ισότητα των φύλων ξεκινά από την καθημερινότητα – Προοπτικές από πέντε ευρωπαϊκές πόλεις

Προβληματισμοί και προτάσεις από το έργο CERV «ΠΟΛΙΤΕΣ – Ευρωπαϊκές προοπτικές: Οι πολίτες διαμορφώνουν το μέλλον»

Στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έργου CERV «ΠΟΛΙΤΕΣ – Ευρωπαϊκές Προοπτικές: Οι πολίτες διαμορφώνουν το μέλλον», ασχολήθηκαν Πολίτες από την Ιένα (Γερμανία), την Κηφισιά (Ελλάδα), την Ιζόλα (Σλοβενία), το Μπροβάρι (Ουκρανία) και την Τιμισοάρα (Ρουμανία) με το ζήτημα της ισότητας των φύλων.

Τοπικές έρευνες, συζητήσεις και η διεθνής εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στις 24 Σεπτεμβρίου 2026 στην Κηφισιά έδωσαν την ευκαιρία στους συμμετέχοντες να ανταλλάξουν εμπειρίες και να συζητήσουν βασικά ζητήματα που αφορούν την εκπαίδευση, την εργασία, την ασφάλεια και τη συμμετοχή στην κοινωνική ζωή.

Βασικά συμπεράσματα

Τα ίσα δικαιώματα δεν συνεπάγονται αυτομάτως ίσες ευκαιρίες

Η έρευνα στην Ιένα δείχνει ότι η ισότητα των φύλων γίνεται αντιληπτή με διαφορετικούς τρόπους: το 54% των 74 ερωτηθέντων θεώρησε ότι η ισότητα έχει επιτευχθεί σε μεγάλο βαθμό. Ταυτόχρονα, το 66% εκτίμησε ότι τα έμφυλα στερεότυπα επηρεάζουν την επιλογή επαγγέλματος.

Τα έμφυλα πρότυπα διαμορφώνονται από μικρή ηλικία

Η οικογένεια, το σχολείο, ο φιλικός κύκλος και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης επηρεάζουν το ποιες δραστηριότητες, επαγγελματικές επιλογές και συμπεριφορές θεωρούνται χαρακτηριστικές για τα κορίτσια ή τα αγόρια. Στην Κηφισιά, οι μαθητές και οι μαθήτριες ανέδειξαν αυτό το ζήτημα μέσα από μια σκηνή με μια βαλίτσα: στερεοτυπικές φράσεις, όπως «τα αγόρια δεν κλαίνε», αφαιρέθηκαν από τη βαλίτσα και σκίστηκαν συμβολικά. Η δράση αυτή προσκάλεσε τους συμμετέχοντες να αμφισβητήσουν τέτοιου είδους κοινωνικές προσδοκίες.

Η εκπαίδευση και η συμμετοχή των νέων έχουν καθοριστική σημασία

Στην έρευνα που πραγματοποιήθηκε στο 1ο Λύκειο Κηφισιάς, το 55% των συμμετεχόντων ανέφερε την καλύτερη ενημέρωση και την εκπαίδευση στα σχολεία ως σημαντικά μέτρα για την προώθηση της ισότητας των φύλων. Οι νέοι δεν θα πρέπει απλώς να ερωτώνται για τις απόψεις τους, αλλά και να έχουν τη δυνατότητα να αναπτύσσουν δικές τους ιδέες και να συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων.

Η αγορά εργασίας και η μη αμειβόμενη φροντίδα παραμένουν βασικά πεδία δράσης

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην Κηφισιά, τέθηκαν ζητήματα όπως η ίση αμοιβή, οι δίκαιες επαγγελματικές ευκαιρίες, η συμφιλίωση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, καθώς και η δικαιότερη κατανομή των ευθυνών φροντίδας. Για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων απαιτούνται τόσο κοινωνικές αλλαγές όσο και αποτελεσματικά μέτρα από την πολιτεία, τους δήμους και τους εργοδότες.

Η ασφάλεια, ο σεβασμός και η συμμετοχή είναι αλληλένδετα

Οι διακρίσεις και η έμφυλη βία περιορίζουν την ελευθερία των ανθρώπων και τη δυνατότητά τους να συμμετέχουν στην κοινωνική ζωή. Προκαταλήψεις, προσβλητικά σχόλια και παρενόχληση μπορούν να εμφανιστούν και στον ψηφιακό χώρο. Για τον λόγο αυτό, είναι σημαντικό τα άτομα που βιώνουν τέτοιες καταστάσεις να γνωρίζουν πού μπορούν να απευθυνθούν για υποστήριξη. Οι υπηρεσίες συμβουλευτικής, τα αρμόδια πρόσωπα επικοινωνίας και οι ασφαλείς τρόποι αναζήτησης βοήθειας ή καταγγελίας περιστατικών πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμοι.

Η ισότητα των φύλων σημαίνει ότι όλοι οι άνθρωποι μπορούν να ασκούν τα δικαιώματά τους, να αισθάνονται ασφαλείς και να συμμετέχουν στην κοινωνική ζωή χωρίς φόβο.

Η ισότητα των φύλων αποτελεί κοινή δημοκρατική ευθύνη

Η πολιτική και η νομοθεσία αποτελούν σημαντικές προϋποθέσεις για την ισότητα. Ωστόσο, οι αλλαγές ξεκινούν και από την καθημερινότητα – από τις οικογένειες, τα σχολεία, τους συλλόγους, τις επιχειρήσεις και τον τρόπο με τον οποίο αλληλεπιδρούμε μεταξύ μας. Οι εμπειρίες και οι συζητήσεις στην Κηφισιά ανέδειξαν πόσο σημαντικό είναι να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη διαφορετικές οπτικές και να αναζητούνται από κοινού λύσεις. Παράλληλα, η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των πέντε πόλεων-εταίρων και η συμμετοχή των νέων συμβάλλουν στην ανταλλαγή γνώσεων και στην ανάπτυξη νέων ιδεών για την προώθηση της ισότητας.

Η συμμετοχή των νέων σε έρευνες και συζητήσεις αποτελεί από μόνη της ένα σημαντικό βήμα προς την ισότητα.

Προτάσεις προς την πολιτεία, τους δήμους και την κοινωνία

1. **Ενίσχυση της ισότητας στην εκπαίδευση και στις δραστηριότητες για τους νέους**

Τα σχολεία και οι εξωσχολικοί εκπαιδευτικοί φορείς θα πρέπει να αναδεικνύουν εγκαίρως τα έμφυλα στερεότυπα και να δείχνουν ότι τα ενδιαφέροντα, τα επαγγέλματα και οι επιλογές ζωής δεν καθορίζονται από το φύλο. Οι νέοι θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αναπτύσσουν δικά τους έργα και πρωτοβουλίες, να μοιράζονται τις εμπειρίες τους και να συμμετέχουν σε συζητήσεις και διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

2. **Προώθηση δίκαιων ευκαιριών στην εργασία και την οικογένεια**

Η πολιτεία, οι δήμοι και οι εργοδότες θα πρέπει να προωθούν την ίση αμοιβή, τις δίκαιες δυνατότητες επαγγελματικής εξέλιξης και καλύτερες συνθήκες για τον συνδυασμό επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής. Σε αυτά περιλαμβάνονται αξιόπιστες και επαρκείς υπηρεσίες φροντίδας, καθώς και η δικαιότερη κατανομή των οικογενειακών ευθυνών και της φροντίδας μεταξύ γυναικών και ανδρών.

3. Ευκολότερη πρόσβαση στην προστασία και την υποστήριξη

Τα άτομα που βιώνουν διακρίσεις ή έμφυλη βία πρέπει να γνωρίζουν πού μπορούν να βρουν βοήθεια. Οι υπηρεσίες συμβουλευτικής και οι ασφαλείς τρόποι καταγγελίας περιστατικών θα πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμοι. Τα σχολεία και οι άλλοι φορείς οφείλουν να ορίζουν σαφώς υπεύθυνα πρόσωπα επικοινωνίας και να παρέχουν κατανοητές διαδικασίες υποστήριξης για τα άτομα που πλήττονται.

4. Προώθηση του σεβασμού στον ψηφιακό χώρο

Τα σχολεία και οι εκπαιδευτικοί φορείς θα πρέπει να ευαισθητοποιούν τους νέους σχετικά με το σεξιστικό περιεχόμενο, τις στερεοτυπικές αναπαραστάσεις και την παρενόχληση στο διαδίκτυο. Η ανάπτυξη δεξιοτήτων ψηφιακού γραμματισμού, η ενημέρωση και η προβολή θετικών προτύπων μπορούν να συμβάλουν στην εξάλειψη των προκαταλήψεων και στην καλλιέργεια ενός κλίματος σεβασμού, και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

5. Συνέχιση της συμμετοχής των πολιτών και της ευρωπαϊκής συνεργασίας

Οι διάλογοι με τους πολίτες, τα φόρουμ νέων και οι συναντήσεις μεταξύ των πόλεων-εταίρων θα πρέπει να συνεχιστούν, προσφέροντας χώρο για την ανταλλαγή διαφορετικών εμπειριών και ιδεών. Οι προτάσεις των συμμετεχόντων θα πρέπει να διαβιβάζονται στις αρμόδιες αρχές. Παράλληλα, είναι σημαντικό να υπάρχει διαφανής ενημέρωση σχετικά με το ποιες προτάσεις αξιοποιούνται και ποια περαιτέρω βήματα είναι εφικτά.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η ισότητα των φύλων δεν αποτελεί ένα δευτερεύον ζήτημα, αλλά βασική προϋπόθεση για μια ζωντανή δημοκρατία. Δεν αποτυπώνεται μόνο στους νόμους, αλλά και στο κατά πόσο οι άνθρωποι έχουν ίσες ευκαιρίες στην καθημερινότητά τους, αισθάνονται ασφαλείς και γίνονται σεβαστοί, καθώς και στο κατά πόσο μπορούν να διαμορφώνουν τη ζωή τους αυτόνομα.

Οι εμπειρίες από τις πέντε πόλεις-εταίρους καταδεικνύουν τη σημασία της εκπαίδευσης, της προστασίας, των δίκαιων συνθηκών και των αλλαγών στην καθημερινή συμπεριφορά. Όλοι αυτοί οι τομείς πρέπει να λειτουργούν συνδυαστικά. Ιδιαίτερη σημασία έχει να ακούμε τους νέους, να λαμβάνουμε σοβαρά υπόψη τις απόψεις τους και να τους δίνουμε τη δυνατότητα να συμμετέχουν ενεργά στην αναζήτηση λύσεων.

Η ισότητα δεν αρκεί να θεσπίζεται· πρέπει να εφαρμόζεται και να βιώνεται στην καθημερινή ζωή.

Συντονιστής: Recht in Europa e.V.

Οδός: Weißenfelser 13
07743 Ιένα, Γερμανία

https://recht-in-europa.eu/

Με τους εταίρους:

FEMEDUBEART	Youth Council	PCO	FRG
Ελλάδα	Ουκρανία	Σλοβενία	Ρουμανία
https://femedubeart.org	https://brovary-rada.gov.ua/	http://www.pco.si/	https://www.frgtim.ro/index_de.php?modul=

ΔΗΜΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά του/των συγγραφέα/ων και δεν αντανακλούν κατ' ανάγκη τις απόψεις και τις γνώμες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι.

CC BY SA